

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük. XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-ter 1.
Egyes számok kaphatók: a Jólánytőzsdékben.

Tisza.

A Tisza név nem név, hanem fogalom. Olyan fogalom, a melyre minden tisztességes magyar ember ökle összeszorul. A korrupciós kormányok üvegházában felnőtt virág, a mely mérget lehel és pusztulást áraszt maga körül. A kit megátkoztak úgy, a hogyan még Magyarországon nem átkoztak meg senkit, legfeljebb Bánffy. Nincs senkije Közhatalom támogatása nélkül kerülethez jutni se tudott soha. Pártja nem szereti, csak a talpnyalói. A kik morzsát lesnek az asztaláról. Az ellenzék gyűlöli. Az ország fél tőle.

S mégis őt bizta meg a Felség a kormány alakításával, őt ajánlotta be nemzetünk rossz szelleme: Fejérvári Géza báró. Hiszen Tisza mindenre kapható, a mit a „katonai diktatura“ akar a „provinciában“

A szabadelvű pártban gabalyodás támadt. Mint mikor a lakásban kellemetlen szag támad. Az orrát fogja mindenki és menekül. Menekül Lukács, menekül Wlasics, Láng, Darányi, Széchenyi, Apponyi lemondott, Gülnér Gyula szintén. Plosz marad, mert nem mehet az új perrendtartás miatt. Az *Andrássyak* a pártot készülnék otthagyni. Wekerle tiltakozik a minister

jelöltsége ellen. *Hódossy, Széchenyi* hure gróf hasonlóképen: szóval a politikai tisztesség retteg, nehogy valahogyan a Tisza légkörébe valónak számítsák.

Csak *Fejérvári* ministersége biztos ő, a ki mindenre kapható.

A választás csak a hirhedt Bánffy huszárok közül lehetséges.

Helyes! Így van ez jól!

A rendszernek csak így lehet a nyakát kitékerü.

Sokkal jobban örülünk ennek, mintha egy jólelkű, becsületes törekvő. népszerű embert biznának meg a kabinet alakítással. Jobban örülünk neki, mintha magát Zichy János gróftól bizták volna meg a kabinet-alakítással. Mert csak így, a dolognak „ad absurdum“ vitelével fogja belátni az a makacs tábornoki kar, mely ő Felségénél tanácsadóvá toltta fel magát, hogy Magyarország nem provincia, a melynek mindenki jó, hanem alkotmányval ellátott szjogaihoz ragaszkodni kívánó állam a melyet nem lehet holmi bukott petroleum-direktorok szájaize szerint ráncigálni.

Székesfehérvár szépitése.

Írta: Dr. LÉVÁI ÖDÖN.

Székesfehérvárot egy szépitészeti társaság van alakulóban, a melynek nemcsak kizárólag esztétikai célnak akar szolgálni. Avval, hogy a fásitást terjeszteni, hogy a portömeget megszüntetni, hogy régi, piszkos épületek helyébe lehetőleg újat emelteni szándékozik, hogy az ember izlését sértő egyéb dolgokra is kiterjed figyelme, avval a bizottság a leglumánusabb hygienei célt is szolgálja, hiszen mindenki tudja, hogy egészséges, tiszta, pormentes utcák, tiszta és szellős épületek a legkitünőbb profilaktikumai mindenféle betegségeknek.

Szomoruan gondolunk vissza a régi Róma, a régi Athene és az ókori kisebb városok építési módjára, külsejükre, bereendezésükre és egészségügyi viszonyaikra. Sok ezer év után is miniatúr szolgálhatnának nekünk a művészetben, az izlésben, a stilszerűségben, de a gyakorlatiasságban és hygienikus tekintetben is. Soha szebben, nemesebb egyszerűséggel nem építettek, mint a milyenek az etruszk, jóni, dóri, római építészetenek ma már romokban álló remekai. Egy római, athéni, milánói, genovai, félig vasbronzokkal összetartott diadaloszlop vagy épületfal meséket beszél erről a pompás izlésű korról. A régi Róma

*) Lásd lapunk legutóbbi számának erre vonatkozó cikkeit

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Felhívás.

*Ne féljétek kicsiny lelkek
Hiteteket vallani,
Habár a gúny tenger árja
Fogna rátok hullani.*

*Ha Jézusunk oly sokat tett
Értünk, szegény lelkéért,
Mít féltek? hisz bő jutalmat
Nyerünk minden lépésért*

*Fel tehát, fel! bátor szívvel
Az utcán is, hogy ha kell,
Menjünk, ha szegény beteghez
A jó Jézus utra kel!*

*A legnagyobb dicsőségünk
Legyen vele haladni:
„Megvall érte Atyja előtt,”
Meg is fogja tartani*

S. E.

György megtérése

(Vége.)

Az a sok kérdés, mely eddig féltéken lapult meg szíve fenekén, most szilaj erővel tört elő az érzések és vágyak titokzatos mélységeiből. Kemény akarata megingott és meglazult, tetszetős érvekkel feldiszipített önzését rideg, bünsös meztelenségében látta. Ott hagyta buldog fészket, ott a hü asszonyt s ott az ártatlan gyermekeket. Miért? Mert egyhangú volt a fészek, unalmas a feleség rajongó szeretete és mert néha-néha sirtak a gyerekek. Es szenvedélyes vere feltétlen szabadságot követelt, az élet koznapi gondjai nélkül valót, ahol lelkének röpiület semmi, de semmi nem akadályozza! És hová jutott? Korlátolt, üres, céltalanul tengődő léha emberek közé, kik a szabadság helyett ostoba vagy bünsös vágyak s beteges szeszélyek rabszolgái!

Ment előre, nem törődve esővel, széllel. Lépése erős vizshangot vert az üres utcákon, az álmos boltörök felrezzentek és folytatták gépies sétájukat. Odébb, a sarkon, egy kávéház ablakából vakító világosság aradt ki és a cigányzene halk akkordjai, távolabb a Dunapart lámpái csillogtak és a Gellérthegy kísérteties, sötét tömege meredt az ég felé. Mehet ahová akar, senki nem kéri számon az idejét, minden órájával szabadon rendelkezik. De mire jó mindez? Lehajította fejét és ment tovább, anélkül hogy felelni tudott volna a kérdésre. Valamit látott, amit nem akart látni és lehunyta szemét, hogy ne lássa és mégis kísértette, előtte haladt, szívébe furakodott a kép. Felesége és gyermekeit. A jól ismert szobák, rüpké boldogságának, kétségbeesett tusakodásá-

nak és végzetes elhatározásának tanui. - Egész testében meggrázkódott, amint ama tragikus órára visszagondolt. Nem volt fájdalom kiörés, könny, zokogás, csak a kétségbeeséstől megdermedt fehér arc és megkövült, száraz szempár, vadozóbb, itélőbb minden emberi panaszhangnál.

Már-már kezdte elfeledni az arcot, lelkiismeretét tetszetős okokkal nyugtatta meg; családjáról gavallérosan gondoskodott, szükséget nem látott s a jöltében majd csak megnyílnék a szomorú vonások! De ez érvékből most nem hitt semmit, érezte, hogy van olyan szála a szívnek, melyet az anyagi jölt nem erősít és nem gyöngít, mely független tőle, sőt mintha ez a szála saját szívében nem szakadt volna el. - Az utcasaroknál siránkozó hang állította meg:

— Könyörüljön rajtam, ha Isten ismer!

Megdöbbenve állt meg. Sovány, nyomorviselt arcú asszony volt; féltéken huzódott meg a fenyves bérház sarokkövénél s szoknyájában három-négy éves fiúcska kapaszkodott. Önkénytelenül toltat ajkára a kérdés:

— Nincs férje, jó asszony?

— Van — de bár ne volna — verje meg az Isten!

E fojtott hangon kiejtett átok rémesen hangzott az utca csendjében. György kivette tárcáját s egy aranyat nyomott az asszony markába. — Van, de bár ne volna! — hallotta folyton és szinte rohanvást sietett keresztül-kasul az egymást szeldelő utcalabirintuson. Bár alig találkozott emberrel, ércvándt a sötétségnek. Mert arca a szegény és megalázódás pirjában égett, mert szíve szilajul vert, mert most már tudta, hogy szabadságszeretete merő önzés, hogy szökése hazulról gyávaság és bűn és végzete nem lehet

Mai lapunk 4 oldal.

atriumai, thermái, oszlopcsarnokai, csatornái még most is irigylendő; különösen nekünk kisvárosi lakosoknak, a kik sem őserdőben nem lakhatunk, sem modern értelemben vett város nem lakóhelyünk. Kiemelkedve az ősemlék állapotából, átmenvén a kultúra minden fejlődési fokán, ma már ott állunk, hogy nagyszámu kultúremler lakik egy modern kulturvárosban. Egy szóval városi életet élünk: társadalmi élet, a művészet és tudomány mívelése a célja a városban lakó kultúremlereknek a hivatásuk gyakorlásán kívül.

A technika magas fejlődése, az izlés finomodása, a szükségszerű alkalmazkodás, a társas érzék kifejlődése, a mai város központjává tesz egy nagyszámu intelligenciának. S mivel az emberek intelligenciája és igényei és az intelligens emberek száma fokozatosan emelkedik: a városok is nőnek, fejlődnek és felvirágoznak.

De nagyfontosságú, hogy a fejlődés ne jusson helytelen irányba. Fontos, hogy minden tekintetben átgondolt tervek szerint vessék meg minden város egészséges fejlődésének és esetleges nagyságának az alapját.

Esthetikailag, egészségügyileg, tudományos és társadalmi fejlődés tekintetéből, az ipart és kereskedelmet tekintve, megfontolva kell cselekedniök azoknak, a kik az egészséges és életrevaló fejlődés barátai.

Elég baj, hogy mi még az igazi városi életre egészen meg nem értünk, igazi városunk aránylag kevés van és azoknak berendezése a külföldi városokéhoz képest visszamarad.

De meg kell értenünk, hogy a jövő nem a milliónyi lakossal bíró városoké. Századok telnek el addig, de később mindegyik város a maga keretében a modern fogalmak szerint való önálló, tökéletes város lesz. Ez a fejlődés legigazabb, legtermészetesebb foka. Az óriási amerikai, angol városok, a füstös túlzajos utcák helyett más rendszer lesz egykor uralkodóvá. Az kell, hogy jellemezzen minden fejlődő város: az élénksége, a nagyszása, a lakosság agilitása.

Az a város, a melynek lakosai csak önmagukkal törődnek, a kik közérdeket nem is más, mint ama rettenetes átok: Verje meg az Isten!

Végre megállt. A jól ismert ház első emeletének jól ismert ablakából világosság áradt ki. Valaki virrasztott ott benn! Valaki!

III.

A gyermekek imádkoztak és lefeküdtek. Az anyja imádkozott és ébren maradt. Már rég nem mert, rég nem tudott gondolkozni. Gyermekének egyetlen, boldog pihengését hallgatta és szeme megtelt, mint már annyiszor, forró könnyekkel, melyek nem csillapítják a fájdalmat, mert hisz a fájdalom kiapadhatatlan, örök forrásból fakadnak. Csalódott, mint annyi más, mert igazán szeretett. Csalódása csak elszakította a mult derült világától, de nem semmisíthette meg a boldog szerelem emlékezetét. És ez emlékezés nem oszlatta el a jövő sötéttségét, hanem megvilágította családi tűz helyének sivar romhalmazát. Sirt és imádkozott, míg gyermekei aludtak és nem hitt és nem remélt semmit.

És akkor valaki csengetett. Hosszasan, türelmetlenül és mégis féltéken. És akkor megnyílt az ajtó és léptek hallatszottak az előszobában. Erős kéz nyomta meg a kilincset és a küszöbön megjelent valaki. Sápattan, összeázza, de bocsánatért esdelt a szem, az ajk, bocsánatért esdelt a kinyújtott kéz.

És mikor nem bocsátott meg a szerető nő a szeretett férfinak?

Andor József (Cyprián).

mernek, a kiket egyszóval magasabb ethikai célok nem vezetnek és otthonukba bujva a társadalmi kérdések, az emberek dolgai iránt nem érdeklődnek és a „maradjon, a hogy van” elvet vallják: az a város tespedni fog és hijjával az egészséges vérkeringésnek lassankint el is pusztul, mert más élelmes város fejlődik helyette nagygyú.

Székesfehérvár jövőjéről is most kell már gondoskodni. Erre hivatott szerencsés fekvése által a jövődöbeli emelkedése csak a lakosság lelkeségétől függ.

A német városok közül a legkisebb is a legnagyobb ambícióval foglalkozik városának fejlesztésén. Különbösen is német telepítvényektől tanultuk a városok építését. De megtanultuk és be kell bizonyítanunk, hogy igazán kultúremlerek vagyunk: építsük tovább és fejlesszük a várost.

Üdvözöljük tehát azokat, a kik elsőként jöttek arra a gondolatra, hogy szépsézetni társaságot alakítanak és a kik teljesen úgy gondolkodnak, hogy első sorban a legegyszerűbb eszközökkel kell megkezdeni a város szépítését, célul tűzve ki a város fásítását, a por lekötését, tehát egy városra-népre okvetlenül szükséges föltételek kivételét.

Régi dolog, hogy Budapest nagy részének építése elhibázott a keskeny, fával be nem ültetett utcák és körutak miatt. Ma már kifelé építik a várost, a hol tiszta a levegő, több a fa S az egyik legérdekesebb olasz város is, Genua a legnagyobb bizonyítéka az elmondottaknak.

A régi városrészt lenn, a tengerparton terül el. Rideg, magas, régi házaí oly közel fekszenek egymáshoz, hogy a keskeny utcákba napsugár alig hatolhat. A megbetegedés sokszor tömeges a régi városban. Ez a régi városrészt nagyon érdekes ugyan, de Genua vagyonos népe belátva ezt a visszasságot, a legpompásabb új városrészt emelte a hegytetőre, teleültetve narancs, citrom és más gyümölcsfával, a honnan páratlan kilátás nyílik a tengerre. Olyan üde itt a levegő, oly szép a pálmákkal is beültetett hely, hogy egyremásra építik fel itt a házaikat és így jönnek létre az új utak, (Círomvallazione al monte. Via Paganini); a melyek láthatásáért oly sok idegen látogatja.

Milanóban is kezdenek kifelé építeni, mert a csatornákkal ellátott utcák egészségtelenek, csunyaak. A francia és német városokat, Páris. Boulevardjait, Berlin Alléit, Bécs Aingjeit a fásítások teszik szebbé és egészségesebbé.

Székesfehérvár síkhelyen fekszik. Egészségügy dolgában ez nem előnyös, de az embereknek kell pótolni a természetnek a mostohaságát. Különbösen más tekintetben, a mi a város szabályozását, szépítését illeti, ez viszont előnyös oldala.

A régi király városból modern várost kell csinálni. Nem kell tűzba menő tervekkel és vágyakkal előállani, de meg kell tenni, a mit a város előrelátó polgárságának megcselekedni kötelessége, nem a maga érdekéből, de az utódainak és a város jövőjének az érdekében.

Ültessen még több fát a város, a budai, a Kórház-utca és a többi utca porát kösse le, szabályozza az utcákat, gondoskodjék a csatornáról, vízvezetékéről, járjon el szigorral a közegészségügyi kihágásokban, köveztesse és öntöztesse a várost.

Azokat, a kik azt a szép és nehéz feladatot vállalták magukra, hogy a várost szépítik, a városnak ezt a szándékot minden erejéből támogatni kell, és bizonyára támogatni fogja.

Kormányválság és a függetlenségi párt. Az Esti Ujság tegnapi száma a következőket írja:

... a kisvárosi hírek közül a legérdekesebb az, hogy a függetlenségi pártnak azok a tagjai, a kik annak idején az egyházpolitikát támogatták, erősen érvényesítik befolyásukat Tisza István érdekében. Ugy szól a hír, hogy különösen Eötvös Károly, a katonai javaslatok és Széll Kálmán ellen irányult obstrukció legbuzgóbb támogatója az, a ki jathá veti most minden befolyását, hogy a függetlenségi párt tüzet lohassa Tisza István ellenében.

E hír szerint tehát megismétlődik az, a mi Bánffy idejében történt, mikor az Eötvös vezetés alatt álló Kossuth-párt távollétével tüntetett Bánffyt támadó akciójától s a legbecsületesebb törekvésnek hinárba jutásán törté a fejét, hogy elveinek letéteményesét továbbra is uralkodni lássa. Az egyházpolitika szelleme uralkodott most is s annak a hullaszága párolog ezeknek a frátereknek a lelkéből most is.

Miért kellett Bánffy?

Mert kálmánista volt.

Miért kell Tisza Pista?

Mert kálmánista.

Miért nem kellett Széll Kálmán?

Mert katolikus.

Bánffy is, Tisza is rendszert csináltak nemzeti jogaink arcuveréséből, Bécs talpnyalása volt a mindennapi kenyerük, a maguk hitvány érdekeiért odadobták mindent, a mi a nazáé volt, szóval olyanok voltak, mint az árendás zsidó, a ki kipréseli a földből az utolsó csepp életerőt. De kellett, mert kálmánisták voltak. Széll Kálmánról minden politikai ellenfele ismerte, hogy ha vannak is hibái, ha vannak is helytelen meggyőződésai, de a szándéka mindig tiszta, mindig becsületes. De nem kellett s a függetlenségi párt a végtelenségig menő harcot indította meg ellene, mert katolikus volt.

A politikai hitványságnak és jellemtelenségnek megtestesülése ez a párttörődék, a kiknek a haza komédia, jelszó; elvek, szabadság, törvény, jog: minden komédia. A kik elfogadják Haynaut, Karáfiát, Rotschildot, magát az örögdőt is uralkodónak, csak katolikus ne legyen.

Tüzet okádnak, habzik a szájuk, mikor a felséges nép előtt a *házáról* ordítanak s minden fogalom kóccá zsongorodik össze, ha felekezeti érdekeik terjesztésére remény csillámlik.

Majd figyelemmel kísérjük politikai hitványságaikat és gazdaságaikat.

UJDONSÁGOK.

— **Jézus Szive.** A virágos május után a munkáló, szenvedő szeretet ideálját ulti az Egyház, midőn Jézus Szívének imádsására gyűjti az oltárhoz a hívők seregét. Az ájtatosság a szentferenciek templomában fog végbemenni. Holnap, azaz pénteken reggel 8 óraker ünnepi mise lesz, azontul mindennap 8 óraker szent mise olvastatik, d u. 6 óraker pedig litánia lesz Jézus szent szívérol. Pénteken a szent mise után, továbbá vasárnap és az ünnep nyolcadán, holnapoz egy hétre a litánia után szent beszéd is lesz.

— **A honvédség köréből.** Kemény István honvéd hadbiztos Budapestrol Székesfehérvárra, Geblér József hadbiztos pedig városunkból Szegedre helyeztetett át.

— **Székesfehérvár buzgósága.** A katolikus hívők buzgóságának fokmérője a husvétii időszakban elvégzett gyónások száma szokott lenni. Bőjt III. vasárnapjától áldozócsumtörtökig, a mely idő alatt minhen felnőt katolikus ember az Egyház törvényei szerint gyónásra kötelezetik, csupán a Szent Ferenciek templomában 4600-an járultak a szent gyónáshoz és áldozáshoz. Mindenesetre élénk bizonyosága agyréséről a fejférvári hívők buzgóságának, másrészt pedig annak, hogy a reformált barátok igazi lelki barátai a hívő közönségnek s veltük a régi nagy idők áhitata kezd új életre kelni.

— **A vörheny-járvány megszűnt.** A város közegészségügyi s közgazdasági érdeke kívánja, hogy mielőbb hirdessük annak a járványnak megszűntét, mely hónapokon át a nyakunkon űlt. A járványbizottság mai ülésén elhangzott jelentések után örömmel jelezhetjük, hogy három nap óta egyetlen egy megbetegedés sem fordult elő, a vörhenyben ápoltak száma 22, ezeknél is a betegség általában enyhe lefolyású olyannyira, hogy a kedvező szimptomákat tekintve ma már a járvány lényegesen megszűntnek mondható. Ezen kijelentésünk mellett helyeseljük a járványbizottság eljárását, a működő járványbizottsági minőségében bizonytalan időre megmarad, mert a csekély erejű ellenőrző apparátus mellett szükség van ama póterőkre (orvos, ellenőrző utcabiztosok), a kik az orvosrendőri övintézkedések hathatósabb foganatosítása érdekében normális viszonyok között is találnak tevékenységi teret.

A mai ülésnek egyébként valósággal komikus szenzációja volt az a miniszteri leirat, a melyet a bölcsesség mindenható székéből arculcsapták a közegészségügyi törvényt s ezzel a járványbizottságot is. Ez a miniszteri leirat valósággal fából-vaskarika. A törvény a járványbizottságot teljeshatalmu rendelkezési joggal ruhazza fel, a betegek elkülönítését pedig kifejezetten követeli. Ezzel szemben a miniszter leirata szerint a kényszerelkülönítés meg nem engedhető, mert ez a betegedési esetek eltitkolására vezetne. Reparáló flastromként elrendeli a miniszter, hogy a fertőzött házak elzárassanak, esetleg *kiilon öritessenek*. Jó, hogy innen-onnan vége van a komédiának, mert hogy a miniszter ur ő kegyelmessége elrendeli, hogy minden beteg körül egy vár építtessék várórséggel, a járványkórház pedig azért álljon üresen, mert oda internálni beteg nem lehet. Önként senki sem megy be, kényszer útján pedig senki sem vihető be. Így születnek meg a törvényes intézkedések karrikaturái. Hogy pedig az atyai jótanács se maradjon el, nem mulasztotta el a miniszter figyelmeztetni a hatóságot, hogy jövőben az orvosrendőri övintézkedések a legszigoribban foganatosítsassanak. Ez nem volt inyére a polgármesternek s előterjesztésére határozatilag kimondta a bizottság, hogy ezt a jótanácsot udvarias formában visszautasítja, mert most már megteszi a hatóság a kötelességét. Igaz, hogy nem nagyon vigasztaló ez a járvány kilencedik hónapjában, de még jó, hogy legalább most már kijelenthető.

A vész hírek is foglalkoztattak a bizottságot. Köz tudomású dolog, hogy úgy félnek a vidéken a fehérvári emberektől, mint a belpoklostól. A fehérváriakat sehova sem akarják beereszteni. Bár nem érthető, mégis indokoltan ez a túlhajtott rettegés. Nem érthető, mert egy-két rosszul értesített fővárosi hírlap után világgá kúrtolták, hogy városunkban rémesen pusztít a vörheny: mégis indokoltan, mert bármely hatóság könnyű szerrel meggyőződést szerezhet a járvány mérvéről. *Havranek* polgármester sajnálattal emlékezik meg a vidék túlhajtott tartózkodó magartásáról, nem okozza ezért a helyi sajtót, inkább az orvosokat, a kik szerinte jobban felfújták a dolgot, mint szabad lett volna. De mert némelyek szerint a helyi sajtó is, főleg a „Székesfehérvári Hírlap” nagyon hozzájárult a rémhírek terjesztéséhez, némi indokolással kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy a sajtó e tekintetben csak kötelességet teljesített. Emlékszünk még Havranek polgármester közgyűlési kijelentésére. Azt mondta, hogy azon intézkedéseket, a melyeket a járványbizottság tett, e bizottság nélkül a hatóság is megtehetné volna. Önmagára vetette a

követ a polgármester eme kijelentéssel. Hét hónapon át nem ütött zajt senki sem, de a hatóság, még a polgármester sem, pedig egészségügyi hatóság ő is. Jól mondta, a hatóság megtehetné volna az övintézkedéseket, de nem tette meg. Épen ezért ütöttek zajt az orvosok, a sajtó pedig rámutatott azon intézkedésekre, a melyekre csak a nyolcadik hónapban gondolt a hatóság. De ne hibáztassunk most már senkit. Semmiféle betegség sem járhat előnyös következményekkel. A baj most már mulik, a hibák megvitátása egyrészt kései, másrészt újabb döbverés. Tegye meg kiki a saját hatáskörében azt, a mi tőle telhetik, egyébként pedig alkalmazzuk ez esetben a közmondást: A ki halgat, bölcs marad.

A vasárnapi munkaszünet módosítása. A volt kereskedelmiügyi miniszter az illetékes tényezők hozzájárulásával hatályon kívül helyezte az 1891. évi XIII. törvények 3. §-a alapján az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában eddig kibocsátott rendeleteket, az ipari munkának vasárnapokon végeztetését e hónap 13-án kelt 1875-ös. számu rendeletével újól szabályozta. Az utjonnan kibocsátandó s a hivatalos lap legközelebbi száma egyikében közzetendő rendeletben összefoglalva lesznek a már eddig is engedélyezett kivételek. Lényegesebb változások csak a kereskedelmi üzletek, a pékkipar, a fodrászipar és a hideg húsmeüek elárúsításával foglalkozók ipara tekintetében lesznek. A rendelet a kereskedelmi üzletek tekintetében kétirányú intézkedést tartalmaz. Az egyik szol Budapest székesfőváros területére s eszerint a fővárosban az élelmiszerek elárúsításával foglalkozó üzletek vasárnapokon délelőtt tíz óráig tarthatók nyitva. Egyéb üzletek egész vasárnapon át zárva tartandók. A vidéken úgy az élelmiszerek elárúsításával, valamint egyéb üzletek délelőtt tíz óráig lesznek nyitva tartók. A pékkipar az ország egész területére egységesen van szabályozva, és pedig akként, hogy a süts vasárnapon délelőtt tíz óráig folytatható, 10—12 óráig végezhető a magánosok által átadott tészta-temüek kísütése. Ez azonban csak egy erre önként vállalkozó munkás által végezhető. Tehát a pékkipari alkalmazott munkaszünet 10 órákor kezdődik és tart másnap reggel 6 óráig. A *borbély* és *fodrász-üzletekre* nézve a rendelet azon változtatást lepleti életbe, hogy a fodrász- és borbélyipari munka ezon túl csak déli 12 óráig végezhető. Az eddigi rendelkezést, mely megengedte, hogy hideg húsmeüek, mint kolbász, sonka és az ugynevezett hideg felvágott, valamint a sajtnemüek vasárnapokon este 6 óratól 8 óráig árusíthatók, ezen rendelet hatályon kívül helyezte.

„Nevelőnek ajánlikozik egy teologus a szünidőre. Címe megtudható e lap szerkesztőségében.”

— **Meghívó.** A székesfehérvári délvasuti műhelyi dalegyesület folyó évi június hó 28-án a „Polgári lövölde” összes helyiségeiben 10 éves fennállásának emlékére a budapesti Polgári dalkör, a székesfehérvári Polgári dalkör, a székesfehérvári Ev. ref. dalkör szives közreműködésével hangverseny, tekeverseny, különféle szórakozással és táncal egybekötött jubileumi ünnepélyt rendez, melynek sorrendje a következő:

Délelőtt. 1. 9 órákor gyülekezés a dalegyesület helyiségeiben.
2. 10 órákor háladáó istentisztelet a ciszterciárik templomában (indulás fél 10 órákor.)
3. 11 órákor diszgyűlés a lövölde nagyteremben.

4. 1 órákor társasbéd ugyanott. (Egy teríték 2 korona.)

Délután. 5. 3 órákor sctahangverseny, tekeverseny, korékpárverseny, és különfélp tréfás szórakoztató muláságok.

6. 5 órákor dalhangverseny kezdete.
Béleti magán-jegy 1 k. 20 fill. Család-jegy 2 k. 40 fill. — Az ünnepély kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. — Tánc kezdete este 8 órákor. — A társasbédre előjegyezni lehet a dalegyesület helyiségeiben és Mihályi Ferenc vendéglős urnál június 25-ig.

— **Tanárak tanulmányutja.** A dr. Faludi Miksa igazgató által nagy gondallal és fáradsággal előkészített tanári kirándulás a korábbi tervezet szerint meg fog történni: A nünegy 30 főből álló csoport július 3-án indul tntak, mely tanulmányútkban, tapasztalatokban gazdagítandó igérkezik s mert Faludi Miksa igazgató, a fáradhatlan rendező szem előtt tartotta, hogy a hasznos a kellemessel összekötötkessék, kétségtelen, hogy ez a tanulmánykirándulás is sok kedves szórakozást fog nyújtani a vándorcsoportnak. A spanyol közoktatásügyi, illetve kereskedelmi miniszter máris a legnagyobb előékenységet biztosította a társaság részére s így előreláthatólag a legjobb kiállítások mellett két utra az uri társaság.

— **Új ügyvéd.** Dr. Lukács Dezső ügyvédjelölt a napokban letette az ügyvédi vizsgát Budapesten. Mint halljuk, a fiatal ügyvéd városunkban telepzik le.

Egy kiváló jó Béndorfcr-féle zongora eladó. Öv. Walpe: Mihálynéniál Zöldfa-u. 2. sz.

— **Állatvizsgálat.** Ma délelőtt Keé István rendőrfőkapitány a hatósági állatorvosok közbejöttével megvizsgálta a kijáró csordát, ménest és gulyát. Az eredmény kedvező, a mennyiben az állatorvosok semmi bajt sem konstátáltak. Most már a környéken is megszűntek a járványos állatbetegségek s így remélhető, hogy hamarjában nem rongálja semmi sem jórészt tönkretett piacunkat.

— **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** A város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a palotavárosi I. kerületi iskolánál még egy tantermet épít s a költséget 74000 koronában állapította meg. A belügyminiszter ezt a közgyűlési határozatot jóváhagyta s így a jelzett iskolánál az építkezések már néhány nap múlva megkezdődnek. Az új tanítói állás szervezése tárgyában a törvényhatóság még nem határozott.

— **A Székesfehérvári Polgári Dalkör zászólóbeszerzési alapja javára f. hó 29-én** Laczkovits Béla budai-uti kerthelyiségeiben, kedvezően időben összehoztatott hangversenyt és világostával egybekötött zártkörű táncmuláságot rendez. Kezdeté este 8 órákor. Béleti díj: személy-jegy 1 korona, család-jegy 2 korona. Felüfizetések közszónettel fogadtatnak, s hírlapilag nyugtáztatnak. A hangverseny műsora: 1. „Dal induló” — Rücken Fr.-tól. 2. „Zug az erdő, hull a level” — Méder Mihálytól. 3. „Kuruc-nóta” — Káldy Gyulától. 4. „Pepi-tánt” — Genée A.-tól. 5. „Regi nóta” — Lanyi Ernőtől.

— **Kutba fulladt gyermek.** Huszár Pál lovasberényi lakos 6 éves leánykaja ma reggel játek közben a kutba esett s mire észrevették, már csak holtan húzhatták ki. Az ügyesség a vizsgálatot elrendelte s a menyiben valakit gondatlanság terhelne, az eljárás folyamatba tetetik.

— **A vásár.** mint már jelezttük f. hó 21-én és 22-én még fog tartatni. Az utóbbi napokban vörheny betegedés nem fordult elő, a szarvasmarhaállományban hónapokkal ezelőtt mutatkozó száj- és körömfájás pedig teljesen megszűnt, sőt a környéken sem grasszál. A mennyiben még mindig akadnak, a kik kételkednek a vásár megtartásában, Reé főkapitány néhány budapesti lap, de a köz-égekben küldött értesítés útján a legszűlesebb körben publikálta, hogy a vásár megtartását ni sem gátolja. Tegnap e tárgyban a következő hatósági értesítés bocsájtotta ki:

Vásári hirdmény!

Székesfehérvár szab. kir. városban a szent-iván, országos vásár f. évi június hó 21. és 22-éni lo, szarvasmarha, juh és sertésvásárral egyetemben fog megtartatni.

Székesfehérvár, 1903. június 17.

Rendörség.

Az eddigi előjelekből ítélve a vásár alig lesz népes.

— **Betyár élet.** Ne mondja senki, hogy vége a romantícizmusnak, hogy a csendörség kiirtotta a szegénylegényeket. Megvan az még most is, csak legény kell hozzája, a ki ráadja a fejt. Ujabbán két diákgyerek, névszerint Papp Ernő és Gregorits Imre vállalkozott rá, hogy föltámasztják a Rózsa Sándor, Sobri Józsa, Mihály és a többi betyár hetedhét megyén való hírnevét. Ide jártak a főgimnáziumba, a második osztály padjait koptatták egy hosszú esztendőn

